

EURÓPSKY PARLAMENT

2004



2009

Dokument na schôdzu

17.9.2008

B6-0427/2008

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Graham Watson, Bernard Lehideux, Gérard Deprez, Hannu Takkula, Jean Marie Beaupuy, Luigi Cocilovo, Marian Harkin, Sophia in 't Veld, Ona Juknevičienė, Elizabeth Lynne, Jules Maaten a Viktória Mohácsi

v mene skupiny ALDE

o sociálnom balíku

Uznesenie Európskeho parlamentu o sociálnom balíku

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže súčasné francúzske predsedníctvo Európskej únie malo viac zdôrazniť význam sociálnej politiky a politiky zamestnanosti vzhľadom na to, že chce označiť rok 2008 ako „rok nového začiatku sociálnej Európy“;
- B. keďže obnovená sociálna agenda, ktorú predložila Európska komisia, má za cieľ vytvoriť rovnováhu medzi sociálnym pokrokom a voľným trhom a efektívnou hospodárskou súťažou v rámci európskeho projektu; keďže lisabonská stratégia EÚ sa skončí v roku 2010; keďže sa treba začať už teraz dôkladne zamýšľať nad budúcou stratégiou EÚ na podporu rastu a zamestnanosti v súlade so sociálnou agendou;
- C. keďže obnovená sociálna agenda by mohla prispieť k zlepšeniu postoja verejnosti k EÚ, lebo prináša opatrenia dotýkajúce sa každodenného života a blaha občanov;

Obnovená sociálna agenda

1. domnieva sa, že obnovená sociálna agenda by sa mala považovať za prvý krok smerom k silnejšiemu zameraniu Komisie na sociálne otázky a na budovanie sociálnej Európy, ktorú žiadajú občania; poukazuje však na to, že tzv. sociálny balík pozostáva z viacerých nelegislatívnych oznámení, správ a odporúčaní, ktorých účinky v súvislosti s podporou sociálneho pokroku v celej Európskej únii treba merať a monitorovať;
2. vyzýva však, aby sa predložilo ďalšie oznámenie o sociálnych službách všeobecného záujmu, pretože právna neistota v tejto oblasti dosahuje v súčasnosti rekordnú úroveň, čo vedie k potrebe zásahov Európskeho súdneho dvora; zdôrazňuje, že vypracovanie legislatívneho rámca nie je úlohou sudcov, ale zákonodarcov;

Boj proti diskriminácii

3. víta skutočnosť, že Komisia navrhuje horizontálnu smernicu o boji proti diskriminácii mimo zamestnania; víta skutočnosť, že navrhovanou smernicou sa existujúci právny rámec rozširuje na všetky typy diskriminácie, t. j. nielen na základe rasy, ale aj na základe veku, zdravotného postihnutia, sexuálnej orientácie a náboženstva, a rozširuje sa aj rozsah jeho uplatnenia – nebude zahŕňať len pracovisko, ale aj prístup k tovaru a službám, ich poskytovanie, sociálnu ochranu, sociálne výhody a vzdelávanie; poukazuje však na to, že táto smernica sa prijme podľa právneho základu (článok 13 Zmluvy o ES), ktorý, bohužiaľ, úplne minimalizuje úlohu Európskeho parlamentu, lebo rozhodnutie prijme jednomyseľne Rada; vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili bezodkladné prijatie tejto smernice a aby náležite zohľadnili postoje Európskeho parlamentu vyjadrené vo viacerých správach, najmä v najnovšej správe o pokroku dosiahnutom v oblasti rovnosti príležitostí a nediskriminácie v EÚ (transpozícia smerníc 200/43/ES a 200/78/ES) (2007/2202(INI)),

ako aj v budúcich správach Parlamentu ku konkrétnym návrhom obsiahnutým v sociálnom balíku;

4. poukazuje na to, že treba posilniť tie časti textu, ktoré sa týkajú potreby zakázať diskrimináciu pri poskytovaní poistenia pre zdravotne postihnuté a staršie osoby, na požiadavku poskytnúť zdravotne postihnutým osobám vhodné ubytovanie, a že zároveň je potrebné presnejšie vymedziť okolnosti, za ktorých je priama diskriminácia na základe veku oprávnená, vymedziť „vek“ a presne vymedziť na aký tovar a aké služby sa bude táto smernica vzťahovať;
5. vyzýva Komisiu a Radu, aby dôkladne zvažili potrebu prijať sprievodné opatrenia vrátane širokého vymedzenia pojmu „zdravotne postihnutie“ na úrovni EÚ, čím sa zaručí, že sa táto smernica bude vzťahovať na všetky zdravotne postihnuté osoby v Európskej únii; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby vytvorila usmernenia pre sektor vzdelávania s ohľadom na klasifikovanie detí ako postihnutých alebo ako detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami;
6. vyzýva na pokračovanie procesu podpisu, uzavretia a ratifikácie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím vrátane jeho opčného protokolu a pripomína, že po ratifikácii tohto dohovoru Spoločenstvom musí byť každý legislatívny akt Spoločenstva o nediskriminácii v úplnom súlade s požiadavkami dohovoru; pripomína Rade, že na neformálnej ministerskej konferencii o zdravotnom postihnutí v júni 2007 vyzvala Komisiu, aby začala európsku stratégiu na účinné vykonávanie dohovoru;
7. vyzýva Komisiu, aby pripravila správu o situácii transsexuálov v EÚ a kandidátskych krajinách, pričom zhodnotí predovšetkým sociálne vylúčenie, diskrimináciu na trhu práce a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ako aj výskyt prípadov krutého zaobchádzania zo strany polície;
8. vyslovuje poľutovanie nad tým, že v navrhovanej smernici sú značné medzery v právnej ochrane proti diskriminácii, konkrétne vo forme veľkého počtu výnimiek týkajúcich sa verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia, hospodárskych činností, manželského a rodinného stavu a reprodukčných práv, vzdelávania a náboženstva; je znepokojený tým, že namiesto zákazu diskriminácie sa tieto „únikové“ ustanovenia môžu v skutočnosti použiť na kodifikáciu existujúcich diskriminačných postupov, predovšetkým voči ženám a lesbičkám, gayom, bisexuálom a transsexuálom (LGBT); pripomína Komisii, že smernica musí byť v súlade s existujúcou judikatúrou v oblasti práv LGBT, konkrétne v súlade s rozsudkom vo veci Maruko;
9. konštatuje, že v oblasti vzdelávania, médií, sociálnej ochrany s výnimkou sociálneho zabezpečenia a v oblasti sociálnych výhod poskytuje smernica 2004/113/ES o rodovej diskriminácii nižšiu úroveň ochrany ako navrhovaná smernica (KOM(2008)426); pripomína, že cieľom navrhovanej smernice je odstrániť hierarchiu dôvodov a vytvoriť rovnakú úroveň ochrany proti akejkoľvek diskriminácii;
10. vyslovuje poľutovanie nad tým, že smernica neposilňuje orgány presadzujúce rovnaké zaobchádzanie spôsobom, ktorý by im zabezpečil dostatočné prostriedky, právomoci nezávislosť a kompetencie;

11. vyslovuje poľutovanie nad tým, že navrhovaná smernica neobsahuje viac odkazov na viacnásobnú diskrimináciu, ktorej vplyv na sociálne začlenenie je vážny a často sa prehliada;
12. domnieva sa, že smernica sa nedostatočne zaoberá diskrimináciou v školách, ktorá má dlhodobé negatívne dôsledky na osobný vývoj a zdravie, vyhliadky na trhu práce a sociálne začlenenie;
13. vyzýva Komisiu, aby v súlade s rozsudkom Európskeho súdneho dvora zo 17. júla 2008 vo veci C-303/06 o diskriminácii osoby s osobitným pomerom k zdravotne postihnutej osobe prijala primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany opatrovateľov pred takouto diskrimináciou a aby podporila členské štáty pri prijatí potrebných krokov, ktoré zaručia rešpektovanie tohto rozsudku súdneho dvora;

Cezhraničná zdravotná starostlivosť

14. víta skutočnosť, že Komisia napokon predložila návrh smernice o uplatňovaní práv pacientov pri poskytovaní služieb cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, čo predstavuje prvý dôležitý krok smerom k európskemu priestoru voľného pohybu pacientov; zdôrazňuje význam tejto smernice pri vytváraní rámca práv a povinností tak pacientov, ako aj poskytovateľov zdravotnej starostlivosti; pripomína, že pacienti by mali mať právo na zdravotnú starostlivosť v inom členskom štáte EÚ bez obáv o náklady, bezpečnosť a kvalitu; považuje za kľúčové prijať smernicu ešte pred koncom tohto volebného obdobia Parlamentu;
15. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby informovali občanov o práve na preplatenie výdavkov na cezhraničné zdravotné služby, ktoré im v súčasnosti vyplýva zo zmluvy a ktoré Európsky súdny dvor už viackrát potvrdil; domnieva sa, že dostupnosť potrebných informácií má zásadný význam pre zabezpečenie rovnakého prístupu k cezhraničným zdravotným službám pre všetkých pacientov, lebo práva neistota vždy znevýhodňuje tie osoby, ktoré nemajú veľa vlastných prostriedkov;
16. vyzýva Komisiu, aby vyvinula tlak na členské štáty s cieľom vytvoriť účinné politiky, ktoré zabezpečia prístup nepoistených osôb k systému zdravotnej starostlivosti;

Európske zamestnanecké rady

17. víta návrh Komisie na prepracovanie smernice o zamestnaneckých radách, lebo štrnásť rokov od prijatia v súčasnosti platnej smernice sa zamestnanecké rady vytvorili len pre o málo viac ako tretinu dotknutých podnikov; víta vylepšené vymedzenie pojmov informácia a konzultácia a zlepšenie a objasnenie pracovných podmienok zamestnaneckých rád; poukazuje však na to, že tomuto textu sa treba dôsledne venovať, aby sa zabezpečilo, že sa počas reštrukturalizácie uskutočnia konzultácie so zamestnancami a že zamestnanecké rady budú mať všetky informácie a prostriedky potrebné na poskytovanie odpovedí na akékoľvek otázky, ktoré sú často veľmi technického charakteru;

Sociálne začleňovanie a chudoba

18. berie na vedomie cieľ Komisie zlepšiť viditeľnosť a pracovné metódy stratégie EÚ pre sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu a posilniť jej interakciu s inými politikami;
19. vyzýva však Komisiu a členské štáty, aby viac využívali otvorenú metódu koordinácie a našli nové spôsoby, ktoré zabezpečia zlepšenie výmeny údajov, informácií a najlepších postupov v oblasti sociálnej ochrany, sociálneho začleňovania, boja proti diskriminácii a zdravia;
20. podporuje návrh Komisie stanoviť ciele zníženia chudoby pre ďalšiu fázu stratégie EÚ pre sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu;
21. žiada Komisiu, aby predložila oznámenie o tom, ako členské štáty využívajú Európsky sociálny fond, ktorý predstavuje jeden z kľúčových nástrojov realizácie stratégie EÚ pre sociálne začleňovanie a sociálnu ochranu;

Globalizačný fond

22. víta návrh Komisie zjednodušiť postup podávania žiadostí Európskemu fondu na prispôsobenie sa globalizácii a účinnejšie podporovať výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi členskými štátmi; vyzýva Komisiu, aby zlepšila akcieschopnosť tohto fondu tým, že zohľadní nové kritériá (napr. zmenu klímy) a rozšíri pôsobnosť globalizačného fondu o menšie prípady prepúšťania, čo bude prínosom pre členské štáty s malými a izolovanými trhmi práce; vyslovuje poľutovanie nad tým, že členské štáty váhavo pristupujú k podávaniu žiadostí o financovanie z globalizačného fondu na zabezpečenie okamžitej pomoci pre prepustených pracovníkov;
23. vyzýva Komisiu, aby skôr, ako vydá ďalšiu výročnú správu o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii, stanovila jasné referenčné kritériá a kritériá na vyhodnotenie výsledkov dosiahnutých v prípadoch, v ktorých sa z fondu poskytla finančná pomoc;

Rómovia

24. víta správu Komisie o nástrojoch a politikách Spoločenstva na začleňovanie Rómov; opäť zdôrazňuje, že je potrebné razantnejšie konať na dosiahnutie začlenenia Rómov v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, zdravotnej starostlivosti a bývania; opakovane vyzýva na prijatie stratégie a akčného plánu pre Rómov s cieľom zabezpečiť, aby inštitúcie EÚ, členské štáty a miestne orgány spoločne konali v boji proti všetkým formám diskriminácie Rómov a aby sa dosiahlo ich začlenenie;
25. vyzýva Komisiu a Radu, aby náležite zohľadnili názory Parlamentu a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj záväzky Komisie vzhľadom na Desaťročie začleňovania Rómov a aby sa bez zdržania prijala smernica o boji proti diskriminácii;

Celoživotné vzdelávanie a mobilita

26. je presvedčený, že celoživotnému vzdelávaniu by sa mala pripísať väčšia dôležitosť, aby sa zlepšila integrácia nezamestnaných osôb a osôb čeliacich diskriminácii do trhu práce;
27. domnieva sa, že by sa mali posilniť kroky podporujúce mobilitu študentov a učňov

s cieľom vytvoriť základ pre zvýšenú prispôsobivosť a mobilitu budúcich pracovníkov;

28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niektorých členských štátoch sa nevenuje dostatočná pozornosť a finančné prostriedky na zlepšenie prístupu k možnostiam vzdelávania dospelých, najmä pre starších ľudí a pracovníkov s nižšou kvalifikáciou; vyzýva členské štáty, aby aktívne využívali štrukturálne fondy, predovšetkým Európsky sociálny fond, na podporu rozvoja infraštruktúry a stratégií vzdelávania dospelých;
29. vyzýva členské štáty, aby rozšírili a zlepšili investície do ľudského kapitálu a aby prispôbili vzdelávacie a školiace systémy novým schopnostiam a potrebám trhu práce;
30. vyzýva Radu a Komisiu, aby prehodnotili navrhovaný harmonogram prijatia odporúčania Rady o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci Európy s cieľom poskytnúť Parlamentu dostatok času na vypracovanie stanoviska k tomuto odporúčaniam;
31. poznamenáva, že európsky rok dobrovoľníkov by bol účinným nástrojom na vykonávanie činností obsiahnutých v odporúčaní Rady o mobilite mladých dobrovoľníkov v rámci Európy;
32. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii a parlamentom členských štátov.